

**BEZBEDNOST I SIGURNOST
SPORTISTA U SPORTSKIM I
SPORTSKO-REKREATIVNIM
AKTIVNOSTIMA**

- Bezbednost je integralni deo sportske kulture i industrije.
- Ona obuhvata individualne i grupne aktivnosti kao i infrastrukturu
- Bezbednost je odgovornost pojedinaca kao i sportskih organizacija

- Sportske organizacije su registrovane za pružanje usluga bavljenja sportom i rekreacijom kao i prostorima i rekvizitima za vežbanje.
- U SPORTU I REKREACIJI, vežbanje i takmičenja mogu realizovati stručnjaci i organizacije ali i organizacije koje nude samo prostor i/ili rekvizite (najam bicikla, čamaca, rolera, vežbaonice u hotelima, otvorenim parkovima i sl)

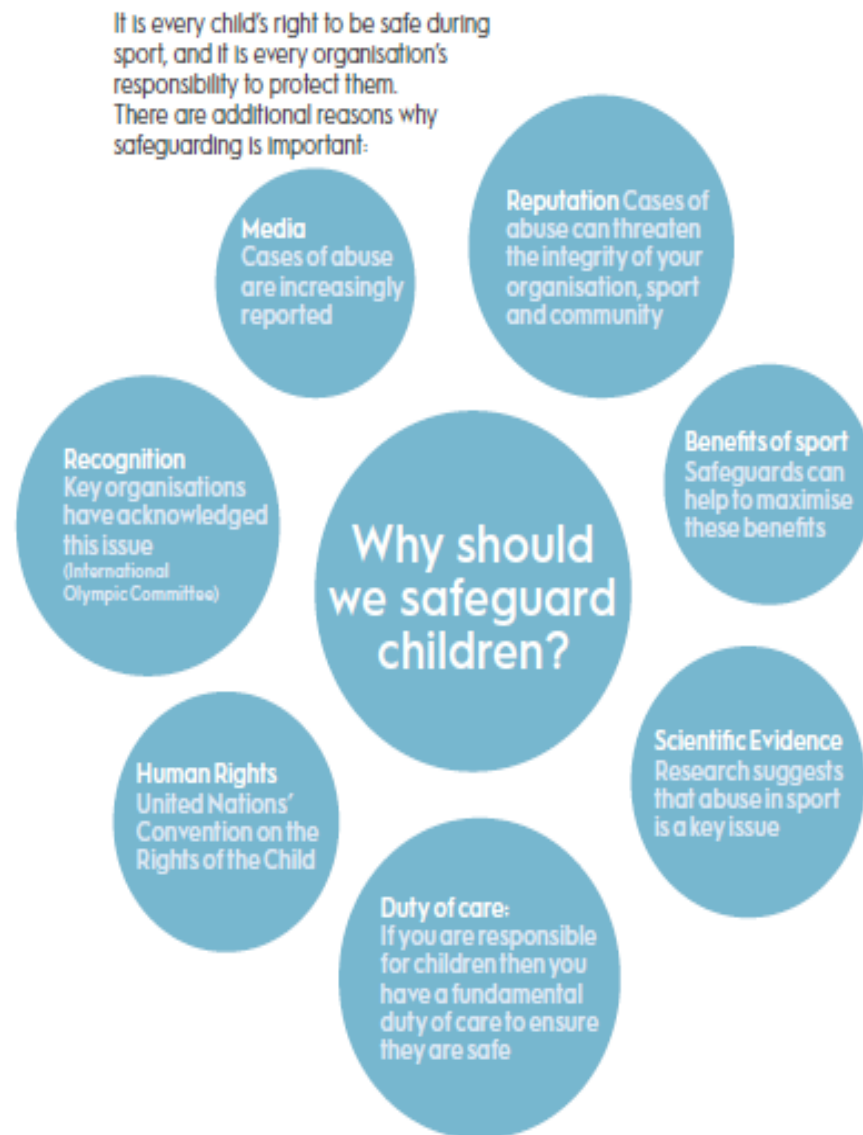
Propisi i zakoni

- Pravilnik o korišćenju javnih sportskih objekata i obavljanju sportskih aktivnosti u javnim sportskim objektima
- Pravilnik o dozvoli za rad sportskih stručnjaka
- Pravilnik o bližim uslovima za obavljanje sportskih aktivnosti i sportskih delatnosti
- Pravilnik o uslovima za obavljanje sportskih aktivnosti i sportskih delatnosti
-
- NEDOSTACI: Ostala pravila su propisana OPŠTOM dokumentima o izgradnji, zaštiti na radu, protivpožarnoj zaštiti i dr.
-

U sportu

- Propisi o izgradnji objekata
- Proizvođačke specifikacije za sprave i rekvizite
- Kodeksi ponašanja
- Disciplinski pravilnici
- Pravilnici o organizovanju događaja (ekskurzija, terenske nastave i sl)
-
- Svaki zakon pored pravila, obaveza i prava sadrže:
  - Ko obavlja nadzor (kontrolu)
  - Kaznene mere (ako ih nema odna je to samo “preporuka”)

- **OPASNOSTI:** nešto što može izazvati štetu
- **RIZIK:** mogućnost da neko bude povređen usled potencijalne opasnosti

Rizici u sportu

- Povređivanje
  - Fizičko, emocionalno, seksualno uznemiravanje/nasilje
-
- Fizičko: udaranje, guranje, trešenje, ugrizi, gušenje, davanje alkohola, droge ...
  - Emocionalno: Uporno ili teško emocionalno zlostavljanje ili odbijanje u kojoj se dete oseća neželjeno, ružno, bezvredno, krivo ili ne voljen;
  - Seksualno: navođenje i primoravanje na seksualne aktivnosti verbalno ili fizičkim kontaktom

Primeri mogućih znakova i simptoma

- Vidljivi fizički znaci - npr. modrice, opekotine, posekotine na telu,
- Neprikladno stanje odeće, loša higijena
- Neprikladno ponašanje - npr. u centru pažnje, agresivan , veoma povučen
- Neprikladni odnosi – npr. izolovana bez vršnjačke interakcije, nametljiv / neprimereno blizu
- Neprikladni obrasci ponašanja ili promene u ponašanju
- Obrasci u odsutnosti ili tačnosti

PET faza u utvrđivanju situacije

1. Slušajte, ostanite neutralni, i prihvate ono što dete kaže.
2. Ostanite mirni, uverite dete da je uradilo pravu stvar što vam se obratilo, ne obećavajte 100% poverljivost, pokušajte da ublažite osećanje krivice i srama. Saosećajte se sa detetom.
3. Koristite samo otvorena pitanja, ne kritikujte, objasnite šta se dalje dešava.
4. Obavestite nadležne
5. Napravite beleške što pre, korišćenjem detetovih reči gde je to moguće, budite objektivni.

Primeri otvorenih pitanja

- Da li se nešto desilo sa tobom?
- Možete li mi reći šta se dogodilo?
- Gde se to dogodilo?
- Kada se to dogodilo?
- Bio još neko?
- Možete li mi reći o tome u svojim rečima?

POVREĐIVANJE

Povređivanje usled:

- Bavljenja sportom kao aktivnošću sa povećanim rizikom (telesni napor)
- Neadekvatnog prostora i neispravnih sprava i rekvizita
- Nepravilnog korišćenja sprava i rekvizita

COLLISION RISK

LOW

MEDIUM

HIGH

CARDIOVASCULAR ACTIVITY

HIGH

Canoeing/
Kayaking
Rowing
Running (mid distance)#

Cycling
Iceskating (speed)
Rollersports

Boxing/wrestling*

**HIGH
MODERATE**

Running (sprint)#
Running (long distance)#
Dragonboat#
Bodybuilding
Swimming

Badminton#
Squash#
Triathlon#

MODERATE

Field (throwing)
Badminton
Dancesport
Mountaineering
Pickleball
Sailing
Lifesaving
Tennis
Weightlifting

Field (jumping)
Floorball
Iceskating (figure)
Squash
Waterski/ wakeboard
Gymnastics

Basketball#
Soccer
Hockey
Judo
Karate-do
Kendo
Rugby
Taekwondo
Wushu

**LOW
MODERATE**

Archery
Cricket
Table tennis
Underwater activities

Equestrian
Fencing
Motor sports
Netball
Baseball/softball
Volleyball

LOW

Cuesports
Bowling
Chess
Contract bridge
Golf
Bowls
Shooting
Woodball

NOSIOCI MERA BEZBEDNOSTI

- Država (zakoni, pravilnici)
- Organizatori i izvođači
- sportska pravila
- lične mere (oprema, zona sigurnosti, poštovanje pravila
zdravstvena kontrola)

LIČNE MERE

- Zdravstvena kontrola
- Ispravnost lične opreme (odeća i obuća)
- Poštovanje pravila ponašanja
- Poštovanje sportskih pravila (takmičenja)
- Usklađivanje obima i intenziteta rada sa sopstvenim mogućnostima (zamor, ishrana, odmor)

Zdravstvena kontrola

- Lekarski pregled: *kardiovaskularna, koštanomišićna ili oboljenja koja mogu ograničiti bavljenje fizičkom aktivnošću*: anemija, astma, lekovi.
- pedijatar ili specijalizovani pregledi.
- Cilj pregleda:
  - identifikacija kontraindikacija za fizičku aktivnost i sport
  - identifikacija povreda ili faktora koji mogu ograničiti aktivnosti u određenom sportu
  - identifikacija rizika koji ne isključuju bavljenje sportom ali je potrebno praćenje

MERE ORGANIZATORA i REALIZATORA AKTIVNOSTI

- Angažovanje stručnih lica
- Plan i program rada
- Pridržavanje pravila rada po pravilima struke (metodika-objašnjenje, zagrevanje, izbor i primena vežbi ..)
- Obavezna primena mera asistiranja (čuvanja i pomaganja)
- Provera opštih mera bezbednosti (plan i putevi evakuacije, PP zaštite, osvetljenje, grejanje, klimatizacija, prokišnjavanje)
- Provera bezbednosti prostora i zaštićenost opasnih mesta (radijatori, prozori...)

- Provera Prve pomoći (komplet za prvu pomoć, telefonska veza...)
- Provera stanja prostora za vežbanje i takmičenja (podloga: voda na podu, oštećenja poda)
- Ispravnost sprava i rekvizita
- Lične sposobnosti i veštine realizatora i plan njihovog održavanja
- Primena adekvatnih sprava i rekvizita (prema uzrastu i sposobnostima)
- Zaštita sprava i rekvizita koji nisu u upotrebi
- Provera opreme sportista (vezane pertle, nakit, delovi odeće koji se mogu zakačiti, zapetljati ...)
- Odvojenost prostora za gledaoce ako ne postoje tribine

- Korisnic moraju da se pridržavaju satnice
- Napuštanje prostora na vreme kao i nemogućnost ranijeg ulaznja
- Raspremanje i ostavljanje sprava i rekvizita na svoje mesto po završetku rada (strunjače, golovi ..

- **Nastavnik mora prvi da uđe u salu i proveriti stanje**
- **Deca ne smeju biti bez nadzora u Sali**
- **Deci se moraju objasniti osnovna pravila discipline i pravila vežbanja**

- Mere se mogu podeliti na mere za zatvorene prostore, otvorena organizovana vežbališta, prostori u otvorenoj prirodi (letnji i zimski uslovi), mere na plivalištima, bazenima

MOGUĆI PROBLEMI:

- Korišćenje svlačionica (po polu; NE-prisustvo roditelja)
- Fotografisanje i snimanje
- Realizacija putovanja i prevoza (vozači, propisi bezbednosti, min i max broj dece, kontakt)
- Kašnjenje roditelja prilikom preuzimanja nakon treninga i putovanja
- Nedisциплиna
- Konflikt sa roditeljima
- Gubljenje dece